

Predmet: Čuška/Qyshk (Toplica Miladinović i dr.)

Viši sud u Beogradu, Republika Srbija

Odeljenje za ratne zločine

Broj predmeta: K-Po2 48/2010.

Optužnica podignuta: 10.09.2010.

Broj optužnice: KTRZ br. 4/10 i

KTRZ-4/10 od 01.04.2011. godine

KTRZ-07/11 od 27.04.2011. godine

KTRZ-09/11 od 31.05.2011. godine

Tužilaštvo: Zamenik tužioca za ratne zločine Dragoljub Stanković

Optuženi: Toplica Miladinović, Srećko Popović, Slaviša Kastratović, Boban Bogičević, Zvonimir Cvetković, Radoslav Brnović, Vidoje Korićanin, Veljko Korićanin, Abdulah Sokić¹, Zoran Obradović², Miloško Nikolić³ i Ranko Momić⁴.

Branioци optuženih: advokati Goran Petronijević, Borislav Borković, Milenko Radivojević, Krsto Bobot, Dragoslav Ognjanović, Miloš Mršović, Vučić Šćepanović, Nebojša Perović, Dejan Krstić, Dragan Palibrk i Borivoje Borović.

Sudsko veće: Snežana Nikolić-Garotić, predsednica veća

Članovi veća: sudija Rastko Popović i sudija Vinka Beraha-Nikićević

Punomoćnici oštećenih: Nataša Kandić, izvršna direktorka Fonda za humanitarno pravo (FHP)

advokat Mustafa Radoniqi

Slavica Jovanović, administrativni menadžer FHP (do 13.04.2011.)

Marina Kljaić, administrativni menadžer FHP (od 23.06.2011.)

Glavni pretres: 20. i 21.12.2010.

Izveštaj: Nataša Kandić, Mustafa Radoniqi i Slavica Jovanović, punomoćnici oštećenih

Saslušanje optuženog Toplice Miladinovića

Nikada nije izdao naređenje za izvršenje radnji opisanih u optužnici, a za događaj u selu Čuška/Qyshk saznao je prilikom hapšenja.

Kao artiljerijski poručnik, od 1995. do kraja februara 1999. godine, bio je u sastavu artiljerijske brigade u Gnjilanu/Gjilan, garnizon Peć/Pejë. Nakon toga premešten je u komandu Vojnog odseka (VO) Peć/Pejë na mesto referenta za obuku i nastavna pitanja i vojno-teritorijalne

¹ Po optužnici Tužilaštva za ratne zločine KTRZ-4/10 od 10.09.2010. godine, optuženi Radoslav Brnović se brani sa slobode, dok su ostali optuženi u pritvoru.

² Po optužnici Tužilaštva za ratne zločine KTRZ-4/10 od 01.04.2011. godine

³ Po optužnici Tužilaštva za ratne zločine KTRZ-07/11 od 27.04.2011. godine

⁴ Po optužnici Tužilaštva za ratne zločine KTRZ-09/11 od 31.05.2011. godine

jedinice. Par dana pre izbijanja ratnih sukoba, 22. ili 23.03.1999. godine, po usmenom naređenju komandanta VO Peć/Pejė, pukovnika Antića, raspoređen je na mesto komandanta 177. VTO Peć/Pejė. Pismenu naredbu za to postavljenje dobio je polovinom aprila 1999. godine. Nakon početka bombardovanja angažovan je na vršenju mobilizacije. Komanda VO Peć/Pejė obuhvatala je vojno-teritorijalne jedinice Đakovice/Gjakovė, Peći/Pejė, Istoka/Istog i Kline/Klinė. Pozadinska, pešadijska i četa vojne policije neposredno su bile potčinjene komandi VO Peć/Pejė.

U svom sastavu, 177. VTO je imao tri pešadijske čete (prva, druga i treća ili Banjska četa) i tri samostalna voda (komandni ili prateći vod, vod minobacača i vod bestrzajnih topova). Svaka četa bila je sastavljena od po četiri voda, a svaki vod je imao po tri odeljenja. 177. VTO Peć/Pejė bio je namenjen za zaštitu vitalnih gradskih objekata. Početkom aprila naručio je bele oznake sa brojem 177, kako bi se pripadnici Odreda razlikovali od ostalih pripadnika vojske i ne bi bili dovođeni u vezu sa stvarima koje nisu uradili. Kao komandant 177. VTO, hijerarhijski je bio odgovoran načelniku Štaba VO Peć/Pejė, potpukovniku Gojkoviću, koji je bio odgovoran pukovniku Antiću. Mobilizacija je vršena prijemom redovnog sastava i onih koji su dolazili dobrovoljno. Dobrovoljci su angažovani nakon bezbednosne i moralne provere, koja je vršena u VO Peć/Pejė.

Za održavanje veze između formacijskih jedinica u 177. VTO korišćeni su prenosni radio-uređaji RUP-12, RUP-22, RUP-3 ili RUP-33, usluge PTT i kurirska veza. Motorole, kao sredstva veze, upotrebljavali su tek pred kraj rata.

Nebojša Minić zvani *Mrtvi*, koga je pre toga poznao površno, u sastav 177. VTO Peć/Pejė primljen je kao dobrovoljac i raspoređen u neki od vodova prve čete. Nije mu poznato da je on obavljao bilo kakvu komandnu funkciju.

Pitanja zamenika tužioca

Ne seća se ko je, osim potpukovnika Gojkovića, prisustvovao sastanku na kome mu je pukovnik Antić izdao naredbu za komandovanje 177. VTO. Komandiri vodova bili su poručnici Popović, Đekić, Ćirković i vodnik Otašević, a ostalih se ne seća. Krajem aprila 1999. godine, odreda se, u svojstvu dobrovoljaca, priključila grupa Muslimana. Nebojša Minić nikada nije dolazio u kancelariju optuženog, niti mu je optuženi izdavao naređenja, municiju ili vojne oznake za vozila.

Ratni dnevnik vodio je tek od kraja maja, a sve vreme rata vodio je samo ratnu beležnicu. Ne seća se sadržaja ratne beležnice i ratnog dnevnika. Ne zna da li je pre toga neko drugi u odreda vodio ratni dnevnik. Nije mu poznat dokument dobijen od Vojne službe bezbednosti pod nazivom *Ratni dnevnik 177. vtod.*

Pitanja branioca optuženog

Od optuženih površno poznaje samo Srećka Popovića i Slavišu Kastratovića. Komandiri vodova određeni su formacijskim rasporedom pre njegovog imenovanja za komandanta odreda. Od početka rata nije imao sedište niti kancelariju u kasarni, već se komanda odreda premeštala na više mesta. Nebojša Minić nije dolazio ni na jedno od tih mesta. Nije imao kontrolu nad vojnim organima bezbednosti. Otkrivanje i sprečavanje krivičnih dela od strane pripadnika vojske kontrolisala je vojna policija.

Nije nadgledao podelu uniformi i naoružanja pripadnicima odreda. Prijem dobrovoljaca u sastav 177. VTO vršio je organ VO Peć/Pejė, gde su im dodeljivani naoružanje i oprema. Naređenja je izdavao samo komandirima četa i njihovim zamenicima, sa kojima je i održavao radio-vezu.

RUP uređaji su veličine 50x50x50 cm i obično se nose na leđima. Motorola formacijski nisu bila sredstva veze 177. VTO i uvedene su posebnim odobrenjem. Odred je dobio 10 motorola od kojih je jedna pripala optuženom, druga njegovom vozaču, po jedna komandirima četa, četiri su dodeljene komandi VO i tri jedinicama na Košarama. Sa pokojnim Nebojšom Minićem nije održavao radio-vezu, niti mu je izdavao naređenja.

Načelnika SUP-a Peć/Pejë Borislava Vlahovića nije lično poznao. Sa njim nikada nije komunicirao, niti ga je on bilo kad upozoravao. Tokom rata nije konzumirao alkohol, a početkom aprila izdao je naredbu kojom je zabranio konzumiranje alkohola.

Pitanja predsednice veća

Skoro svi pripadnici 177. VTO bili su sa teritorije opštine Peć/Pejë. Odred je imao oko 400 pripadnika, svaka četa imala je oko 100, a samostalni vodovi oko 30-35 pripadnika. Svakodnevno je prisustvovao sastancima u komandi VO, gde je dobijao informacije o rasporedu snaga OVK. Sa snagama redovne policije nisu imali nikakve kontakte.

Nebojšu Minića viđao je u kasarni, tokom 1998. godine. Znao je za postojanje policijske jedinice pod nazivom *Munje*, u sastavu PJP, ali sa njima nikada nije kontaktirao.

Većina stanovništva je nakon početka bombardovanja otišla iz grada. Znao je za paljenje kuća i drugih objekata, ali to nije spadalo u njegovu nadležnost.

Dobrovoljcima su naoružanje izdavali načelnik za mobilizaciju i načelnik za pozadinu VO. Vojne nalepnice za zaplenjena vozila i bonove za gorivo izdavala je služba pozadine u VO čiji je načelnik bio Novica Novaković. Za pojam *Šakali* čuo je tek na saslušanju u ovom postupku. Komandiri četa i vodova izveštavali su ga o izvršavanju njegovih naređenja. Oni su nekada referisali i preko sredstava veze.

Negira iskaz zaštićenog svedoka *PS* da se pozdravljao sa Nebojšom Minićem. Mnogi pripadnici vojske vozili su razna luksuzna vozila. Načelnik bezbednosti u Štabu VO bio je Bulatović, čijeg se imena ne seća, a komandant vojne policije bio je Dušan Mikić. U 177. VTO nije bilo vojne policije.

Pitanje branilaca optuženih

Moguće je da je sredinom maja sreo optuženog Slavišu Kastratovića, ali se ne seća da mu je dozvolio da privremeno napusti jedinicu i ode u Goraždevac/Gorazhdec. Tokom rata u 177. VTO za radio-komunikaciju korišćene su šifre *Šakal*, *Jablan*, *Lasta*, *Ozrim* i druge kojih se ne seća.

Pitanja punomoćnika oštećenih

Selo Čuška/Qyshk nalazi se na tri-četiri kilometra od Peći/Pejë u pravcu Prištine/Prishtinë. U to selo odlazio je početkom aprila 1999. tokom akcije pretresa terena. Akciju su, po naređenju pukovnika Antića, izveli pripadnici prve i dela druge čete. Video je oružje zaplenjeno tokom akcije. Pretres terena bio je deo redovnih vojnih aktivnosti. U tom selu nije bilo aktivnosti OVK.

Upućivanje vojnih obveznika i dobrovoljaca u 177. VTO vršio je načelnik mobilizacije Miloš ili Milan Ivičić. Vojnu beležnicu predao je u kancelariji VO. Dnevne izveštaje podnosio je načelniku štaba VO, potpukovniku Gojkoviću, koji je i određivao šifre za radio-komunikaciju. U oružanim sukobima sa OVK poginulo je sedam, a ranjeno 15 pripadnika 177. VTO.

O oduzimanju oružja u selu Čuška/Qyshk, tokom akcije u aprilu, nije sačinio pismeni izveštaj. Pripadnici 177. VTO bili su raspoređeni u selima Nabrđe/Nabërgjan i Ozrim/Ozdrim, a akcije izvođene u tim selima bile su odbrambenog karaktera. Nakon svih akcija referisao je pretpostavljenima, načelniku Štaba ili komandantu VO, Gojkoviću i Antiću. Na sastancima Štaba

VO nije raspravljano o pljačkama ili ubistvima Albanaca, od strane pripadnika srpskih oružanih snaga. Poznato mu je da su stanovnici albanske nacionalnosti tražili da im srpske vlasti obezbede autobuse kojima su odvezeni iz grada. Obavezu vođenja ratnog dnevnika imali su i komandant i načelnik Štaba VO. Tokom rata nije video da neko u odredu vodi ratni dnevnik, niti je o tome nešto čuo.

Punomoćnica oštećenih Nataša Kandić ukazala je na sudski utvrđenu činjenicu da su, nakon početka bombardovanja, srpske oružane snage primorale 80% albanskog stanovništva da ode iz grada.

Fond za humanitarno pravo